Hoezo ‘afgedwaald’? Was de PvdA maar net zo sociaaldemocratisch als Ronald Plasterk

Posted on 14 februari 2024 by Roelof Bouwman

Sinds Ronald Plasterk op 28 november werd aangesteld als verkenner en vervolgens als kabinetsinformateur, staat hij weer volop in de belangstelling, uiteraard ook bij wat we ‘de serieuze media’ plegen te noemen.

Na zijn vertrek uit Den Haag, waar hij ministerschappen bekleedde op Onderwijs (2007-2010) en Binnenlandse Zaken (2012-2017), was men hem daar danig uit het oog verloren. Weliswaar schreef Plasterk sinds 2020 een wekelijkse column in *De Telegraaf*, maar dat telt niet.
’s Lands meest gelezen dagblad is volgens de aanhangers van de spraakmakende gemeente immers een bastion van borreltafelpraat en onderbuikgevoelens. En dus geen serieus te nemen podium.

Plasterk wordt ijdelheid en ambitie verweten

Sterker nog: aan Plasterks status als *Telegraaf*-columnist, zo lieten de kwaliteitskranten de afgelopen weken doorschemeren, kon je precies zien hoe diep de voormalige PvdA-prominent al was gezonken vóór hij in november de verkenning naar een rechts kabinet ging leiden. Ooit, toen van een politieke carrière nog geen sprake was, waren de columns van Plasterk te lezen in *Intermediair* en *de Volkskrant* en te horen bij *Buitenhof.* Wat een contrast.

NRC Handelsblad typeerde Plasterk onlangs als 'een afgedreven PvdA'er'. Als iemand dus die het sociaaldemocratische geloof wel ooit was toegedaan, maar van het pad is geraakt. Dat is – in de ogen van gelovigen – altijd erger dan iemand die de ware leer helemaal nooit heeft aangehangen. En dus is er venijn.

Hoe dat klinkt? *NRC* voerde Ruud Koole ten tonele, voormalig partijvoorzitter van de PvdA. Hij repte van 'ijdelheid', een woord, aldus de krant, dat vaak valt als PvdA'ers het over de informateur hebben: 'Plasterk, zeggen mensen die met hem gewerkt hebben, houdt van politiek. En van de aandacht die politiek kan opleveren. Bijna iedereen zal zich zijn hoeden herinneren, de vele bezoekjes aan evenementen als cultuurminister. Hij is ook ambitieus, zeggen partijgenoten.'

IJdelheid en ambitie: het is al sinds mensenheugenis de herkenningsmelodie van politici van alle denkbare pluimages. Maar Plasterk moet er kennelijk op worden afgerekend.

Welke standpunten van de informateur zouden het toch zijn, die maken dat je hem zou kunnen typeren als een 'afgedreven PvdA'er'?

Plasterk is voorstander van kernenergie. 'De mensen die twintig jaar geleden de bouw van kerncentrales tegenhielden omdat die twintig jaar zou duren, zeggen nu wéér dat het bouwen twintig jaar zal duren. Er wordt ook gezegd dat kerncentrales duur zijn. Dezelfde mensen die met betraande ogen smeken om een herdenkingsdag voor de "klimaatdoden", die schmieren dat de mensheid als soort vergaat, die met een snik in de stem stellen dat de natuur op omvallen staat, veranderen op slag in enorme boekhouders als er een technische oplossing voorligt. Dan is het opeens te duur' *(De Telegraaf*, 5 oktober 2023).

Tegen massa-immigratie en de radicale islam

Plasterk is tegenstander van massa-immigratie. 'Als er vacatures zijn die niet vervuld worden, moeten die banen allereerst beter betaald worden. Vervolgens moeten de arbeidsomstandigheden worden verbeterd. De werkgevers die klagen over tekort aan personeel wonen in dezelfde buurten als de leden van de Europese Commissie: dat zijn niet de buurten waar de massa-immigratie terechtkomt. De voordelen van immigratie komen ergens anders terecht dan de lasten door medeburgers die de taal niet spreken, die zich niet verbonden weten met de Nederlandse geschiedenis, en die vaak moslim zijn' (*De Telegraaf*, 29 april 2022).

Plasterk vindt het onbegrijpelijk dat links de kant van Hamas kiest. 'Als je democratie en vrijheid als het hoogste goed beschouwt, als je gelijkwaardigheid van alle mensen vooropstelt, als je man en vrouw gelijkwaardig vindt, als je vindt dat mensen zelf mogen bepalen of ze homo zijn, als je terroristische aanslagen verwerpelijk vindt ongeacht het politieke doel, als je alle vormen van sadisme en wreedheid als een gruwel beschouwt, dan is het evident dat de opkomst van de radicale islam de grootste bedreiging is van de progressieve wereld. Denk aan Bataclan, Charlie Hebdo, de moord op Theo van Gogh, de Twin Towers op 9/11, en nu deze 7 oktober-pogrom' (*De Telegraaf*, 16 november 2023).

Plasterk is geen eurofiel. 'Internationale verdragen moeten zich beperken tot onderwerpen die echt niet nationaal geregeld kunnen worden, omdat ze niet bijgesteld kunnen worden als ze anders uitpakken dan het gekozen parlement wil. De Europese Unie is een voorbeeld van waar het misgaat: er is niets tegen samenwerking, maar zeker nu de Unie enorm is uitgebreid, ontbreekt het "demos", de gemeenschappelijkheid en bijbehorende solidariteit van één volk, waardoor dit samenwerkingsverband van volken geen democratie is. Het systematisch verplaatsen van macht van de lidstaten naar Brussel holt de democratie uit en is te ver doorgeschoten' (*De Telegraaf*, 24 november 2022).

Schone energie, geen internationaal geschuif met goedkope arbeid ten faveure van het kapitaal, geen concessies aan religieuze extremisten en geen ondermijning van onze democratie door ongekozen eurocraten: je kunt het met al deze standpunten oneens zijn, maar je kunt niet zeggen dat ze haaks staan op de sociaaldemocratische traditie. Integendeel. Willem Drees zou er vermoedelijk direct zijn handtekening onder hebben gezet.

Laat Plasterk maar trots zijn dat de PvdA hem niet lust

Waar de schoen dan wél wringt? De opvattingen van Plasterk komen niet overeen met die van de huidige generatie PvdA-leiders. De mensen dus onder wier verantwoordelijkheid de Nederlandse sociaaldemocratie haar praktisch geschoolde kernelectoraat van zich vervreemdde – tot er nog maar negen Tweede Kamerzetels over waren. En die nu hun kaarten hebben gezet op een fusie met de wokistische elitepartij GroenLinks, het politieke vehikel van havermelkdrinkers met gymnasiumkinderen en gepensioneerde ouders in Frankrijk.

Misschien moet Ronald Plasterk er maar trots op zijn dat Frans Timmermans en consorten zo de pest aan hem hebben.

Roelof Bouwman *is columnist en adjunct-hoofdredacteur van Wynia's Week. Hij schrijft over politiek, geschiedenis en media.*

Wynia's Week *is jarig! Bent u al donateur? Doneren kan op verschillende manieren.* ***Hartelijk dank!***